

Overzicht wettelijke verplichting tot meldingen aan SodM

* Ernstige voorvallen **direct telefonisch melden aan SodM: 31 (0)6 533 88 722**

* Nadere info in **meldformulier (binnen 5 of 10 werkdagen)** en overige voorvallen via: **info@sodm.nl**

Hieronder wordt een onderscheid gemaakt in de volgende aspecten:

I. ARBO: (Bijna) arbeidsongeval bij mijnbouwinstallatie/-werk of windpark op zee

II. Mijnbouw:

a. Mijnbouwinstallatie (MBI)¹: Voorval bij een mijnbouwinstallatie (offshore via EU-formulieren)

b. Mijnbouwwerk (MBW)²: Voorval bij een mijnbouwwerk (onshore)

c. Algemeen (geldend voor MBI en MBW)

d. Pijpleidingen

III. Milieu

IV. GAS: Voorval gasdistributie

I. ARBO (melding door werkgever/exploitant/eigenaar aan IGM):

Dreigend) ernstig arbeidsongeval bij mijnbouwinstallatie/-werk of windpark op zee

1. Werkgever (of opdrachtgever) dient arbeidsongevallen die leiden tot blijvend letsel, of een ziekenhuisopname: direct elektronisch te melden en rapporteert hier desgevraagd **zsm** over.

Een dodelijk ongeval dient telefonisch gemeld te worden.

(artikel 9, eerste lid, Arbowet en artikel 2.1 Arbobesluit).

2. Werkgever meldt **onverwijld**:

a) Belangrijke bij het verkeer of vervoer voorgekomen bijzondere gebeurtenis die de (arbeids-) veiligheid in gevaar heeft gebracht of had kunnen brengen;

b) Incident waarbij de (arbeids)veiligheid op enigerlei wijze wordt bedreigd of personen zich in levensgevaar bevinden of bevonden hebben;

c) alle bij het gebruik, het vervoer of de opslag van ontplofbare stoffen opgetreden voorvallen, die de veiligheid in gevaar hadden kunnen brengen of hebben gebracht.

(artikel 2.42c, eerste lid, van het Arbobesluit; geldt niet voor Wind op Zee).

3. Werkgever meldt **zsm** ieder ongeval of incident dat zich heeft voorgedaan en heeft geleid of mogelijkereeds heeft geleid tot het vrijkomen van een of meer biologische agentia van categorie 3 of 4 en dat besmetting van werknemers door deze agentia kan veroorzaken.

(artikel 4.95 Arbobesluit)

4. Exploitant/eigenaar offshore olie en gas installatie (**gebruikmaking EU OSD-formulier**):

- eventuele verwonding van 5 of meer personen bij hetzelfde ongeval – gebruikmaking van EU³-formulier⁴;

- Gebruik SAR⁵-helikopter voor evacuatie van personeel (elke niet geplande nood-evacuatie) van een deel/alle personeel door een zwaar ongeval of een risico daarop.⁶

II. Mijnbouw (door uitvoerder/beheerder/exploitant/eigenaar)

a. MBI: Voorval bij een mijnbouwinstallatie (offshore met gebruik EU-formulieren)

Mijnbouwinstallatie

1. Lozing gevaarlijke stoffen in de territoriale zee (12 mijlszone, niet EEZ) (Mbw van toepassing) - **onverwijld** door uitvoerder aan de Kustwacht en de IGM (artikel 82, tweede lid Mbb). Binnen 24 uur worden aan de IGM gegevens genoemd in artikel 82, derde lid Mbb gefaxt en wordt gebruik gemaakt van het formulier als genoemd in artikel 9.1.7 Mbr: "*Pollution Observation Report on Polluters and Combatible Spills*", zoals opgenomen in het "*Bonn Agreement Counter Pollution Manual*", hoofdstuk IV, annex 2, 4 oktober 1993.

¹ De definitie voor een mijnbouwinstallatie volgt uit artikel 1, onder o, Mijnbouwwet: een mijnbouwwerk dat verankerd is in of aanwezig is boven de bodem van een oppervlaktewater.

² Als bedoeld in artikel 1, onder n, Mbw, juncto artikel 2 Mijnbouwbesluit (aangewezen categorie van werken t.b.v. opsporen/winnen delfstoffen of aardwarmte).

³ Waar in dit overzicht wordt verwezen naar 'OSD-formulier' wordt bijlage I Gemeenschappelijk gegevensrapporteringsmodel voor incidenten en zware ongevallen in de offshore olie- en gasector, zoals vereist bij artikel 23 van Richtlijn 2013/30/EU (OSD-richtlijn) bij de *Verordening (EU) nr. 1112/2014* bedoeld: Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1112/2014 van de Commissie van 13 oktober 2014 tot vaststelling van een gemeenschappelijk model voor de uitwisseling van informatie inzake grote gevaren indicatoren door de exploitanten en eigenaars van offshore olie- en gasinstallaties en van een gemeenschappelijk model voor de publicatie van de informatie inzake grotegevaarindicatoren door de lidstaten.

⁴ Zie OSD-formulier, onder H.

⁵ Search and Rescue.

⁶ Zie OSD-formulier, onder I.

2. Zwaar milieu-ongeval/incident als gevolg van een ongeval: explosie, brand, ernstige schade aan de installatie – direct aan IGM met zsm rapport door exploitant/eigenaar offshore olie en gas installaties met gebruik formulier (**gebruikmaking EU OSD-formulier o.b.v. eigen zorgsysteem**): Uitvoering OSD – J (bijlage 1) verordening (EU) nr. 1112/2014 voor Seveso III,⁷ installaties van richtlijn van de EU (zgn. Brzo-installaties) Zie ook EU-formulier: (zwaar milieu-ongeval/incident).⁸
3. Helikopter-ongeval op of dichtbij offshore-locaties (mijnbouwinstallaties). Elke (potentiële) botsing tussen helikopter en een offshore-installatie, **direct** door exploitant/eigenaar.⁹
4. Een dreigende botsing met vaartuigen en feitelijke botsingen van vaartuigen met een offshore-installatie.¹⁰
5. Verlies van putcontrole die de bediening van putcontrole- apparatuur vereist, of (systematisch) falen van een putbarrière die moet worden vervangen of gerepareerd, direct melding aan IGM door exploitant/eigenaar offshore olie en gas installaties.¹¹
6. Falen van een veiligheids- en milieukritiek element, binnen 10 werkdagen EU-formulier door exploitant/eigenaar.¹²
7. Aanzienlijk verlies van structurele integriteit of verlies van bescherming tegen de gevolgen van brand of explosie, of verlies van stationsbehouden bij een mobiele installatie, binnen 10 werkdagen EU-formulier door exploitant/eigenaar.¹³
8. Indien de sterkte of stabiliteit van een mijnbouwinstallatie wordt of dreigt te worden aangetast, doet de uitvoerder hiervan onmiddellijk mededeling aan de IGM – artikel 54, eerste lid, Mbb. Passende maatregelen worden onmiddellijk getroffen voor een voor de opsporing bestemde mijnbouwinstallatie, de uitvoerder doet daarvan mededeling aan de IGM – artikel 54, tweede lid, Mbb. Passende herstelmaatregelen worden onmiddellijk getroffen voor een voor de winning bestemde mijnbouwinstallatie. Na herstel van de installatie verstrekt de uitvoerder de IGM een verklaring van een onafhankelijke deskundige, waarin de sterkte en stabiliteit van de installatie wordt beoordeeld– artikel 54, derde lid, Mbb.
9. Legionella >1000 kolonie vormende eenheden legionellabacteriën per liter op een MBI terstond en volledig door eigenaar collectieve watervoorziening of collectief leidingnet (artikel 48, tweede lid, Drinkwaterwet [namens EZK aangewezen ambtenaren belast met toezicht op MBI waar drinkwater aan consumenten wordt aangeboden], juncto, artikel 41, derde lid, Drinkwaterbesluit [meldplicht]).

b. MBW: Voorval bij een mijnbouwwerk (onshore)

1. Ongewoon voorval met een buisleiding, waardoor nadelige gevolgen voor de gezondheid van de mens of voor het milieu zijn ontstaan of dreigen te ontstaan, meldt de exploitant dat voorval zsm aan ILT/SodM o.g.v. artikel 2.21 van het Bal (informereren over een ongewoon voorval)

Het kan zijn dat IL&T en SodM allebei bevoegd zijn om toezicht te houden op een buisleiding.

De melding moet bij SodM worden ingediend t.a.v. pijpleidingen die twee of meer mijnbouwwerken met elkaar verbindt of die een mijnbouwwerk verbindt met een ander werk t.b.v. het vervoer van stoffen te rekenen vanaf de eerste isolatieafsluiter van het mijnbouwwerk (zie artikel 1, onderdeel ag, van de Mijnbouwwet, zie ook artikel 92, sub a, van het Mijnbouwbesluit).

De melding moet bij IL&T worden ingediend, als het gaat om het overige toezicht (m.u.v. Mijnbouwrechtelijke bepalingen).

2. Bij een significante onregelmatigheid of lekkage bij een CO₂-opslag: **onmiddellijk** door uitvoerder aan IGM met verstrekking gegevens als bedoeld in artikel 29e, tweede lid, Mbb [**geldt t.z.t. ook bij CO₂-opslag offshore**].

⁷ In Nederland is de Europese Seveso III-richtlijn geïmplementeerd in de Brzo-2015 en Rrzo-2015 regelgeving. Bij het inwerkingtreden van de nieuwe Omgevingswet (2024) wordt de term "Brzo bedrijf" gewijzigd in "Seveso inrichting", maar dit betekent niet hetzelfde als het oude inrichtingenbegrip (alleen de Seveso onderdelen).

⁸ Zie OSD-formulier, onder J.

⁹ Zie OSD-formulier, onder F.

¹⁰ Zie OSD-formulier, onder E.

¹¹ Zie OSD-formulier, onder B.

¹² Zie OSD-formulier, onder C.

¹³ Zie OSD-formulier, onder D.

c. Algemeen (geldend voor MBI en MBW)

1. Indien bij het verrichten van mijnbouwactiviteiten ernstige schade dreigt te ontstaan of is ontstaan, wordt hiervan **onmiddellijk** mededeling gedaan aan de IGM door uitvoerder/houders vergunningen-artikel 3, tweede lid, Mbb.
2. Indien afwijkingen in annulaire drukken (drukprofiel van A- en B- annulus) ontstaan bij producerende, injecterende en ingesloten putten, wordt de IGM schriftelijk door uitvoerder ingelicht onder het overleggen van een actieprogramma voor het in te stellen onderzoek en eventueel te nemen maatregelen. In urgente gevallen wordt **onmiddellijk** telefonisch melding van die afwijkingen gedaan - artikel 8.4.4, derde lid, Mbr.

d. Pijpleidingen (geldend voor MBI en MBW)

1. Bij constateren lekkage van een pijpleiding, **onmiddellijk** door beheerder aan IGM [indien de pijpleiding op het continentaal plat of in de territoriale zee ligt, tevens aan de Kustwacht]¹⁴ – artikel 100, derde lid, Mbb.
2. T.a.v. gevallen waarbij schade of een risico op schade ontstaat op een andere wijze dan lekkage **onmiddellijk** door beheerder aan IGM [indien de pijpleiding op het continentaal plat of in de territoriale zee ligt, tevens aan de Kustwacht]– artikel 100, vijfde lid, Mbb.

Milieu (door uitvoerder MBA mijnbouw):

1. Ernstig (ongewoon) voorval op of bij een mijnbouwinstallatie/-werk (brand, explosie, lekkage) met ernstig gevaar voor de omgeving, de volksgezondheid, veiligheid van scheepvaart en visserij of onherstelbare schade of (dreigende) nadelige gevolgen voor het milieu:

Direct telefonisch melden aan SodM 24/7 op +31 (0)6 533 88 722

- Artikel 2.21 van het Bal (informereren over een ongewoon voorval)
- artikel 87, tweedelid, Mbb (voorval *op een mijnbouwwerk* als beschreven in rampenbestrijdingsplan) ('zodra daartoe de mogelijkheid bestaat') uitvoerder (aardwarmte) aan IGM (mijnbouwwerk) of Kustwacht (mijnbouwinstallatie)
- artikel 88, eerste lid, Mbb (voorval *in de omgeving van een mijnbouwwerk*, als beschreven in rampenbestrijdingsplan) ('onmiddellijk') uitvoerder (aardwarmte) aan IGM (mijnbouwwerk) of Kustwacht (mijnbouwinstallatie)
- artikel 10 Barmm (voorval op een mobiele installatie en bijbehorend terrein) (uitvoerder **zsm** telefonisch melden aan IGM, schriftelijk bevestigen binnen 24 uur)
- artikel 46 Barmm (voorval op een mobiele installatie in oppervlaktewater) (uitvoerder **zsm** telefonisch melden aan IGM, schriftelijk bevestigen binnen 24 uur)
- artikel 65 Barmm (voorval op een onderzeese installatie) (uitvoerder **zsm** telefonisch melden aan IGM, schriftelijk bevestigen binnen 24 uur)

Gasdistributienet (door netbeheerder):

1. Een voorval m.b.t. het gastransportnet waardoor nadelige gevolgen voor de mens of het milieu zijn ontstaan of dreigen te ontstaan, meldt de netbeheerder **zsm** aan ILT (≥ 16 bar) en aan IGM (< 16 bar), artikel 8a, eerste lid, Gaswet.

¹⁴ Op land moet een lekke pijpleiding vaak aan nog veel meer partijen gemeld worden: ILT (buisleiding > 16 bar), gemeente/ omgevingsdienst, waterschap, grondeigenaar (zie hiervoor Waterwet, milieuwetgeving).